

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 4 reals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 16.

CONATO DE SEDUCCIÓ.

No; en Benet no era d' aquests que van pèl mòn desprevinguts. Quan ell va decidir-se a baixar a Barcelona, comprenent que aquesta era una terra molt diferent de Viladecrachs, prengué la saludable precaució d' informar-se ab lo fill del arcalde, un xicot molt aixalabrat que havia estudiat aquí una pila d' anys, y que sabia perfectament lo cóm y l'qué de las cosas y tráfechs de la ciutat dels comptes... sense pagar.

—Miréu, Benet,—li deya aquell desbaratat,—Barcelona avuy dia es un petit Paris. Los homes son una colla de calaveras, y las donas... ja m' ho sabréu dir quan tornéu. No mès us haig d' advertir que com me nos cumpliments gastéu, millor. Quan se 'us posi alguna cosa à tret, no 'us paréu en barras: prenúeu las vostras midas y... gno heu vist may lo *Tenorio*?

—Si, una vegada, à la comedia de Figueras, quan hi vam anar per la festa major ab en Pepis y 'l Pigat del Estany.

—Pues allà ja 'us ho diuhen ben clà:

«Con oro nada hay que falle.»

Lo demés corra del vostre compte.

Calculi l'piadós lector quinas agallas devia tenir en Benet al arribar à Barcelona, portant semblants instruccions.

Pero avants que tot, diguem qui era aquest home y qué hi venia à fer aqui: ab quatre rasgos tindrem lo retrato dibuixat.

En Benet era un animal, vestit de persona y carregat de diners. Heréu d' una casa riquissima, criat entre 'ls terrossos, dotat d' una inteligencia reduida, pero maliciosa, y adornat ab una instrucció tant reduida com la inteligencia, se trobava en la flor de la edat, sol, independent, duenyó de las sèvas accions, y sense altres mals-de-caps que vendre las cullitas à son degut temps y cobrar al cap de l' any una pila d' arrendaments.

Un dia, rumiant, aburrit sota una figuera, va conèixer l' idea de venirser à Barcelona per divertirshi y gastar un centenar de duros en una quinzenada. Com no tenia rey que l' manés ni papa que pogués escomunicarlo, del pensament va ferne obra, y l' endemà mateix, després d' haver conferenciat, com ja hem dit, ab lo fill del arcalde, va agafar los trastets y 's va plantar entre 'ls barcelonins, ab una *culebra* plena de duros y una cara de poca vergonya que feya goig de veure.

Los moviments d' un pajés que 's troba en una ciutat populosa, son mès difícils de seguir que 'ls d' una sargantana entre una verdissa.

No sabém, pues, de quina manera va matar los pri-

mers dias de sa permanencia en la capital, si b' s pot suposar.

Devia passejarse pèl Parque, devia anar al café de l' Alegría, devia rondar pèl moll, devia entrar à la Catedral, devia embabiecarse mirant los kioscos de la Rambla etc., etc.

Lo cert es que una tarde l' nostre héroe venia de la part d' arrabal mès roig que un perdigot, y després de orientar-se, aturat al Pla de la Boqueria, se ficava desforadament en la barraqueta d' un memorialista.

Lo secretari de tothom se l' va mirar ab cara de llàstima, y senyalantli una cadira va dirli:

—Segui, si es servit.

—*Curriente*; m' assech, porque la veritat es que vinch molt cansat.

Y en efecte, en Benet esbufegava com si tot lo dia haguès estat pujant y baixant del campanar del Pi.

* *

—Vosté dirá,—va tornar a insistir lo memorialista, quan lo va veure mès tranquil,—suposo que no ha entrat pas solzament per seure.

—No senyor, ja veurà, li explicaré tot y potser ja 'm comprendrà.

—Digui, y parli ab tota confiança: soch un memorialista respectable y comprehench desseguida la situació de las personas.

L' home anava à anyadir:—Y de las bestias,—pero va contenir-se, sens dupte à causa de la sèva respectabilitat.

—Resulta, pues,—va prosseguir lo pajés, descondantse l' hermilla,—que acabo de fer una conquista, ó mès ben dit, de comensarla à fer...

—Y b'!

—La senyora en qüestió es casada...

—Borrango! Això ja es mès serio...

—Ja li expl caré com ha anat la cosa. Al sortir de la fonda, després de dinar, hi donat un tom per aquests carrers de Déu, que no se acaban may, y al girar una cantonada, 'm veig una dona, molt guapota y bona mossa, que 'm mirava, dreta dalt de l' acera. ¿Comprén?

—Vaja dihen: fins aquí no veig la conquista.

—Ara la veurà. ¡Calla! m' hi dit; jaquesta dona 't mira! Pues endavant... Perque ha de sapiguer que jo hi vingut à Barcelona molt ben informat de totes aquestas coses. ¿Comprén?

—Segueixi: ho comprehench perfectament.

—Bueno; vel 'hi aquí que m' hi acosto y li dich: ¡Ay, qu' es guapa! ¡quins ulls mès d'allonsas!

—Y ella ¿qué li ha contestat?

—Oh, res casi b'! M' ha dit: ¡Bestial y ficantse en una entrada se 'n ha anat escala amunt. Pero jo d' això no 'n faig cas, perque jo vinch molt ben informat, y s' que las donas sempre 'l fan aquest paperot.

—Molt b': prossegueixi.

—Llavors jo m' hi acostat à una botiga del davant, y he preguntat si coneixian à aquella dona que acabava de pujar.

—¿Y qué li ha ndit?

—M' han dit que sí; m' han esplicat com se deya, à quin pis s' estava y hasta m' han fet sapiguer qu' era casada. ¿Comprén?

—Si senyor.... pero ¿qué voldria ara vostè?

—¡Ay ay! ¡Jo 'm pensava que ja ho comprenia! Vull que 'm fassi una carta.

—Per ella?

—Donchs ¿per qui? ¿per mi?... Una carta b'èn doisa, sab?... una cosa ben reixinxolada, en fin, vostè ja 'm comprén.

*

Lo memorialista, esclau del deber, va mirars' al tanoca de 'n Benet ab ayre compassiu, y va agafar la ploma: lo pajés va anyadir:

—Vol que li dicti jo? D' escriure no 'n s'è gayre, pero de dictar... ¡cal... encara 'n s'è menos: fassi.

—Si, si; déixiho per mi: comenso, ¡amor mio!

—¡Just! ¡Això està molt ben xafat! Ja 's veu que 'u deu sapiguer vostè de fer conquistas.

—No senyor; jo no m' hi dedico... Amor mio: Estoy enamorado de V., y haré un disparute si no accepta mis horrenajes... ¡Li está b'?

—Si pero... ¡qu' això d' homanacas?

—Vol dir requiebro, segueixo. Ya sé que es V. casada; pero eso no es nin 'n obstáculo serio y si V. me ama à mi como yo la amo. ¡V., nos retiremos de su marido y de todo el mundo...!, qu' li sembla?

—Miri... 'm cau la baba: posíhi un' quantas cosas mès d' aquestas, encara que m' haji de estrar un pairell de pessetas.

—Una palabra sua puede hacerme feliz: yo 'no dinero. Mañana à las cinco de la tarde pasare' p' debajo de su balcón, y si se compadece de mi, me hace una seña... ¡Cóm se diu vostè?

—Benet Prats, per servirlo.

—Firmo, pues: Su apasionado amante, Benito Prados... ¡Ah! ¿Cóm li envia ara aquesta carta?

—Pèl correu.

—Pèl correu! Miri qu' es esposat. ¡Y si 'l uarit se 'n entera?

—¡Ca! Diu que això no succeix may: posí, posí la direcció: sè 'l número de la casa y he mirat lo nom del carrer.—

Lo memorialista va plegar la carta ab tota calma, y ficantla dintre d' un sobre, va tornar à sucarr la poma, girantse cap à n' en Benet:

—Digui: ¿cóm se diu la fulana?

—Senyora donya Catarina... no s'è l' apellido. L' escriben va fer un salt sobre la cadira.

—Catarina? ¡Y ahont viu?

—Carrer del Angels, numero setanta dos, pis...

Lo pobre Benet no va poguer continuar. Sense saper com ni perquè, tot de repent va sentirse rebrotar per la cara 'l tinter, la ploma, 'l paper, llibres, diaris, la cadira, la taula... tot lo que hi havia dintre la barraca del memorialista, mentres aquest desventurat, arrancantse 'ls cabells y llansant un raig de cossas al ventre del esporuguit pajés, cridava ab tota la fosa dels seus pulmons:

—Murri, més que murri! Aquesta es la mèva dòna!

A. MARCH.

PICADILLO.

Per si 'l diumenge varen donar passe al cólera. Ja era hora. A la Catedral va ser cantat lo *Te-Deum* per la completa desaparició del microbi.

—Es à dir, preguntava un foraster, que ja ha mort lo govern?

—No home, ¿qué no sab que 'l govern es inmortal?

—Com diu que s' han mort tots los microbis....

—Tots, no: n' hi ha que quedan sempre. ¿Qué no veu que fins per treure 'ls del cólera hem d' engreixar als del pressupuesto?

Mentre deya això, passava 'l cabildo catedral, en lo qual hi figurau alguns individuos molsuts, frescos, ben conservats y respectables.

Una setmana avants en lo despaig de l' Alcaldia s'estava discutint si 's cantaria 'l *Te-Deum* d' un mestre que té un apellido alemany ó b' 'l del senyor Marraco.

—Protecció als nostres, senyor Coll, deya un consejal.

—L' art no reconeix patria.

—Pero si 'ls escàndols.

—Es que 'l Sr. Schoenbrunn, va observar un regidor, encare que à jutjar per l' apellido ho sembla, no es alemany: es austriach.

—Ah sí! digué un ministerial fins à la monstruositat: donchs are jo proposo que de cap manera 's canti. Si fos alemany nos indisposariam ab lo poble, es cert; pero 'l govern nos enviaria un sach de felicitacions.

Lo cònsul alemany no va assistir al *Te-Deum*.

—No hi anavan los demès cònsuls? Y donchs per què no havia de assistirhi 'l de Alemania? Es que la satisfacció dels espanyols 'l hi importa lo que una nota de 'n Cánovas, es à dir res?

—Ah! Qui sab. Tal vegada 's figura qu' entre Espanya y Alemania hi ha cólera encare: cólera femenina. No ho sé, l' únic que 'm consta es que al menos entre 'ls dos païssos hi ha quarentena rigorosa.

La catedral presentava un aspecte magnific; això si de cera no 'n vulgan més.

—No hi ha més cera que la que crema, deya un capellà ensenyant à un seminarista foraster la iglesia.

A un pagés que s' havia assentat à las escalas de una de las capellas que voltan la catedral, li va caure una gota de cera al nas.

—Voto al món, féu pegant un brinco. Ja m' ho deya la dona que si anava à Barcelona m' encerarian.

La comitiva oficial s' assentava en un clós tancat per banchs y escoltat per municipals.

Un d' ells deya, tot contemplant la gent que entrava:

—Quants microbis han quedat encare!

—Pero estan aislats, va respondre un tranquil.

Molts dels que anavan entre la comitiva oficial, caminavan ab aire triunfal com volgut dir:

—Nosaltres si que 'm som de valents. Lo cólera 'ns ha respectat.

—Pero, Sr. Juliá, no s' hi fassa veure de aquest modo, va dir un que s' ho estava mirant à un tipo dels que hi anavan. Qualsevol que 'l veji creurá qu' es un heroe i que 's figura que no se sab que va passar tot l' istiu a Puigcerdà, això si, ab la maleta apunt...

—Si senyor, apunt per tornarme'n à Barcelona, si hagués sigut necessari.. Vosté mateix ho ha dit.

—No, senyor, no: apunt per anarse'n à la Siberia, si 'l cólera 's presentava à la Cerdanya.

L' endemà cantaren un ofici de morts per las víctimas de l' última epidemia.

—Al menos tinc un consol... de butxaca, deya un senyor à qui se li havia mort la muller feya dos dies; aquest ofici m' estolvia uns funerals particulars.

—Vaja, deya un gendre: no podrà queixar-se la mèva sogra: li diuhens ofici à gran orquestra y dos coros. Totas las... sogras tenen sort.

Un altre gendre 'l dia del ofici, à primera hora s' acostà al llit de la sèva sogra.

—Mamá—li digué dolsament,—encare hi es à temps de morir-se si vol entrar ab los del ofici.

Un pagés al licarse à la Catedral, pregunta à un escolà:

—¿Es aquí ahont hi ha 'l cólera de cos present?

Lo sortidor de Sant Jordi estava plé de flors artísticament col·locades pèl Sr. Oliva.

Pero las flors encare que satisfan l' olfato no calman als budells quan roncan.

Això es que un pobre treballador sense feyna ni recursos, deya:

—No valdría més que lo que 's gastan ab flors y romansos s' ho gastessin ab amaniments?

—Ab amaniments... i per què?

—Home es molt senzill, per fer un bon arrós. La petxina de la font seria la cassola; las ocs que 's banyen al safreig de aquests claustros las glòries... No falta més que l' arrós, llart y las espècies, per fer una arrossada que 'ls àngels de aquests altars hi ballaran. De més à més podria ferse un bon entrant sense cap gasto. Prou gats corren per aquí, per fer una bona cassolada de conill ab such.

—Y com t' hi rebajarias, Toni?

—Si, noy; pero m' haurian de deixarho remullar ab vi de la sagristia.

Ab l' excusa de l' epidèmia no han deixat visitar lo cementiri.

—Y vosté com ho ha fet, senyor Pau? preguntava ahir à un viudo, al qui se li va morir fa un any la muller. Y aquells propòsits que tenia de passar lo dia davant del ninxo?

—Ja l' hi he passat... sinó davant, darrera, perque conto que la mèva dona després de un any de morta farà com los geperuts que tot s' ho tiran à l' esquena.

—Ay, ay i y com s' ho ha fet?

—Davant per davant de la paret del cementiri hont s' escau lo ninxo de la muller hi ha una fonda y allí he passat tot lo dia.

Un diàlech entre dos difunts:—Ambrós, aquest any no hi ha coronas.

—Ay, ay i y això? Que ja s' ha proclamat la re....

—Psit, calla, que 'l ninxo del fiscal de imprenta qu' es aquí sobre, encare està per ocupar.

Un elector me deya: *

—Sab perque no hi deixan entrar?

—Per qué?

—Per no amohinar als morts. Veu que are están fent la rectificació de llistas electorals?

Vaja lectors mèus, are ja ho saben; vinga menjar bolets, caragols, butifarre y de tot lo que 'ns havian privat; no hem de tenir por del cólera aquest any.

—Gracias à Déu, me deya un aficionat als bons tall, ara al menos tot s' abaratirà.

—Si, deya un cessant, ja poden abaratirse 'ls articles... com no s' abaratirà los quartos...

J. REIG Y V.

LICEO.

LA GIOCONDA.—LA AFRICANA.

Serà que encare no tothom es aqui; serà que durant los mesos que acaban de transcorre casi totas las butxacs van tenir cólera més o menys intens; podrà ser també que la majoria del públic cregui que no ha vinenti a la companyia un Gayarre ó b' un Massini, no val la pena de anar à sentir música, es lo cert que la present temporada lírica no ha comensat ab aquell color, ab aquell entusiasme qu' era de creure y d' esperar.

En los dos primers cassos no hi ha res que dir, ja que en qüestió tant delicada com son los interessos, cada hú s' entén y balla sol; pero en l' últim cas, los que no van al Liceo, permétinme que 'ls diga que no tenen perdó de Déu.

Sápigan que si 'ls grans tenors son agradables, no son necessaris. Musicalment parlant val mil vegadas més una ópera ben concertada y ben cantada en conjunt, que no un tenor sobre-natural que 's limita à cantar de una manera superior una, dues ó tot lo més tres pessas, descuidant tot lo restant y fent fer, al seu costat, un pobre paper als que 'l secundan.

Molt m' agrada sentir à n' en Gayarre y à n' en Massini; pero m' agrada tant o més sentir al Mestre Goula. ¡Qué! ¿No es ell una notabilitat única? ¿Quants més ne trobaran à Europa que pugan posarseli al costat? Per què donchs si admirém les facultats de un tenor sens rival, no hem de admirar lo talent de un mestre sens rival també, que té sobre 'l tenor la vantatja d' estar present tota l' ópera? Serà perque 'l mestre cobra menys que 'l tenor? Llavors confessin que van al teatre per vanitat, per luxo, per tot menos per amor al art: llavors regoneixin que no tenen res de filarmònichs.

Aquestes consideracions se m' ocorren à propósito de

la *Gioconda*, ópera que ja s' ha entrat per l' ull dret al públic barceloni, no obstant de haver sigut rebuda ab gran aplauso en los principals teatros d' Europa.

Pero suposem que la *Gioconda* es desligada, incoherent y que salta de una cosa al otra desprovista de aquella successió natural que fa que moltes óperas s' entenguin sense consultar lo llibret, això no quita que la *Gioconda* tinga algunes pessas brillants y un últim acte magnific. De altres óperas menos importants no 'n fà 'l públic tants escarafalls. Pero en la *Gioconda*, aquesta vegada hi ha hagut encare una cosa més notable que l' ópera: l' execució.

Una tiple com lo Theodorini que durant tota la representació se sostingué y qu' en l' últim acte tingué rasgos sublims; dugas contralts, de las quals la una, la Davivier se porta molt b' y l' altra, a pesar de trobarse indisposada sapigué defensarse; un tenor, com en Nouveli, qu' en la romansa del acte segon posà de relleu que tirava per Massini; un barítono com en Rovira que demostra palpablement los progressos que ha fet desde l' última vegada que varem sentirlo y que posseheix una veu agradable y b' timbrada; un baix estudiós y també progressista com en Meroles, qu' estich segur, qu' encare que volgués no descompondria cap conjunt; uns coros afinats, b' encaixats que saben moures' sobre l' escena, y per últim una orquestra sembrant primors y brotant filigranas arrebata, més b' que condutida pèl mestre Goula que més yolen los amants de las bellesas musicals?

Bah, bah: vostés se quedan ab lo tenor-prodigio; jo 'm quedare ab lo conjunt-prodigio. Jo fins en lo teatro soch democrata. A un cantant-rey que deslumbra, mentre tot lo demés va per portas, prefereixo la multitut republicana quan fa bondat, y consti que 'n fà sempre que ocupa la cadira de la presidència 'l mestre Goula.

Ab l' *Africana* va debutar un barítono, que ó molt m' enganyo ó sera 'l noi mimat de la temporada. No volian una notabilitat? Donchs aquí 'n tenen una: vanjan à sentir à n' en Devoyot. Veu més extensa, més viril y més simpática farà molt temps que no l' haurán sentida. Y quina escola de cant! Allò no es escola, es universitat.

Al tenor Ortisi desitjo sentirlo en altres condicions per judicarlo. Quan un artista está assorat com ho estava ell, fins al punt de mirarse més al públic que no à la prima dona que se li tirava als brassos, hi ha que tenirli consideració esperant que la por li passi. Per lo que vaig sentirlo 'm va semblar que tenia facultats y que sabia emitir notes agudas molt brillants; pero que no lligava prou lo cant y que deslluhia tots los finals per no pendres lo cuidado de perfilarlos. Lo públic ferós com sempre, y més inclinat à destarotarlo que a donarli alé.

De la Theodorini ¿qué 'n diré? Ja ho sab tothom que fa una *Africana* perfecta. A aquesta cantant donen situacions dramàtiques, frasses culminants y deixa la cantar.

La Buti va fer una donya Ignés acabada: es una artista que afina y que sent. No es un tros de glas com altres que no més afinan y son aplaudides.

Respecte à n' en David es lo cantant de sempre: tè quadratura y té més encare, tè conquistat al públic y canta sobre segur.

L' orquestra b' la direcció magistral.

Are respecte als coros, distingim.

Lo de senyoras intaxable; lo d' homes va donar una reliscada, en l' acte tercer, quan era à bordo. Es tant difícil caminar sobre un barco quan no s' hi està avesat!

Això vol dir que se 'n van anar de to en lo coro que precedeix à la plegaria. Pero això si, van castigarlos, lo públic ab una xiulada y 'l mestre fentlos posar à tots ajenollats per cantar la plegaria. Van cantarla b' y 'ls van perdonar.

Hi sentit à dir que no hi tornarán mai més.

Aquí tenen unes breus impresions de las dos óperas ab que s' ha inaugurat la temporada del Liceo.

Crech que no hi ha motius per queixar-se: molt al contrari, n' hi ha més que suficients per omplir cada nit la casa gran.

Vaja, vaja, animinse y ja que per are no es possible sentir tenors portentosos, acostúminse à saborejar música b' interpretada, que jo 'ls asseguro que també trobarán lo compte... y contribuirán à que l' empressari hi trobi 'l seu.

En los demés teatros, *Tenorio* à tot drapo. En Calvo n' ha donat un sens fi de representacions.

Al Ribas han estrenat la tercera part del *Tenorio* escrita per l' inolvidable Bartrina en col·laboració ab lo Sr. Arús. Diuhens alguns periódichs que va ser aplaudida: de cultita propia no podem dirne res, perque no varem tenir ocasió de assistirhi.

A *Novedats* s' anuncia per diumenge l' estreno de un drama: 'l titol es *frappant*. Se titula *El cobrador del banco*.

La familia Magni ha tingut un gran triunfo ab un

miracle de aplom y equilibri que porta 'l titol de «El triunfo.»

Aquests son triunfos com cal, y no aquells de 'n Martinez Campos.

N. N. N.

CARTA-CARABASSA.

Barcelona, vint y tres
de octubre vuitanta cinc
à Donya Tecla Pistrinch.

Mas de 'n Tona—Panadés.

Ex-apreciada Tecleta;
sabràs que tot ha acabat,
y que à gran velocitat

t'envio una carbasseta.

De tot lo qu' haviam dit
no hi ha res enterament;
¿cómo parlar de casament...
si fa temps que tens mari?

No fassas la desentesa
que no falta qui 'm va dir
l'enredo que vas tenir
ab Mossen Pesca-Ala-Encesa.

Tens la cara tant groixuda
que 'm negaras tal vegada,
que 't van trobar la buscada
tot buscant tú la perduda.

Ja pots negar!... No 't creuré;
sè qu' ab dos jochs has jugat;
y en prova de que hi guanyat,
las quaranta 't cantaré!

Lo retrato que 'm vas dar
tant ranci, tronat y groch,
l' hi clavat en un cert lloch
que ja 'l pots endavinar.

Ab tas cartas fetas cendras
mon foch d' amor hi apagat
y ha quedat tant ofegat
que jamay tornara à encendres.

Dels cabells ó pèls de diable
que me 'n vas donà un farsell
n' hi construhi un pinzell
per emblanquinhar l' estable.

Si es vritat que vaig ser tou,
ja no vull que mès hi gosis;
així, ja ho sabs, no disposis
may mès de 'n

PAU PEUPIU Pou.

CONTESTACIÓ-CARABASSÓ.

Panadés—Mas de ca 'n Tona;
mes de octubre, vint y nou,
à don Pau Peupiu y Pou
(a) Bon-vent—Barcelona.

May estimat Pau Peupiu;
¡semebla qu' estàs molt encés!
¡vaja home... no serà res!
no arriba la sanch al riu.

Per lo del Mossén, no mès
t' has enfusat tant amunt?
¡si tot això fas per un...
qué farias pèls demés!

Fas prodigs d' energia
per venjarte com un brau
de una ofensa!... ¡Pobre Pau!
quan hi anavas ja 'n venia.

De alló del retrato meu,
que 't pensas que m' hi enfadat?
¡Allá hont tú l' has colocat
ja fa temps qu' hi tinch lo tèu!

¡Qu' has fet? ¡quina pasterada!
Mas cartas dius qu' has cremat
y 'l tèu amor n' has colgat,
¡com si 'n passessis bugada!

Ay noy que sabs poch de viure!
Pro qu' has fet?... ¡Bernat Pescaire!
de las tèvas, lo drapaire,
me 'n va da a mitj ral la lliura.

En quan al pinzell qu' has fet
de mos cabells ¡vas lluny d' oscas!
no tinch las trenas tant toscas
ni 'ls tallo per cap ximplet.

Si te 'n sobran, crémame à mi,
guarneixen un bon mostatxo...
¡son de la quia del matxo
que fa temps se 'ns va mori!

Vaja, ¡prou! que m' entretinch;
y tinch feyna en lo corral.
¡Sant Antoni 't guard' de mal!
tèva may

TECLA PISTRINCH.

Per la copia.

CRISTÓFOL CRISPIN.

ESQUELLOTS.

Lo carril de Sarrià com si fos un carril formal n' ha fet una de las sèves.

Com que la tornada de Sarrià li ve à baixada y tot d'
un plegat sense saber com se li van rompre 'ls frenos,
vels'hi aquí que va venirse'n disparat fins à Barcelona,
rompent una paret de l' estació y ficantse fins à l' administració, la Sra. D. Locomotora.

Això no es d' estranyar.

Es tant lo que progressém que avuy fins las locomotoras han posat enteniment.

Es fama que la del carril de Sarrià va dir al presentarse:

—Dèu los guard: venia à participarlos que 'l maquinista y 'l fogonista han saltat deixantme sola.... no 'm trobo gaire b... pero tinch molt dalit de corre... Aquí 'm tenen, vegin qu' hem de fer.

Segons la llista que acaba de publicarse, tenim à Barcelona la friolera de 646 atvocats.

Sent la població de unes 250 mil ànimias, resulta que tocan 387 barcelonins ó sigan 77 famílies per cada advocat.

Calcúlin, donchs, quants embolichs se necessitan perque aquest número immens d' advocats pugan viure.

A l' exposició de Zaragoza, un industrial ha exposat ¿qué dirian?

Una caixa de morts.

Los organisadors de l' exposició l' han colocada solleta dintre d' un quartet, al extrem de un corredor.

Com qu' es l' únic producto d' aquest genero que s' ha presentat en aquell concurs...

Pero vaja que tant mateix no hi havia per que desarla d' aquest modo.

Podian colocarla entre las prendas de sastrería, ab un rötol que digués:

«ULTIMA MODA ESPANYOLA: L' ultim traje dels contribuyents y dels que no 'n son, baix lo domini conservador.»

A Inglaterra s' ha inventat un sistema especial per aprofitar lo fum de las fàbriques.

De 99,296 metros cúbichs de fum, procedent de 25 forns se n' ha obtingut 5,000 kilos de acetat de plom, 900 litros de alcohol metàlic, una gran cantitat d' alquitrà y fins gas del alumbrat.

A tals temps arribaré que fins del fum que sortirà de las cuynas se 'n fabricarà menjar.

«Y del fum dels cigarros d' estanch? Polvos per matar ratas.

A Moyá s' ha inaugurat una nova iglesia.

No n' hi havia prou encare en aquella vila y se 'n ha inaugurat una de nova.

Això sí: està dedicada à dos sants, fills de aquella terra: Sant Pons de Planella y Sant Pere de la Cadireta.

Aquest últim deu ser patró dels que estan asseguts.

L' Ajuntament ha encarregat á n' en Soler y Rovirosa un nou uniforme pèls municipals.

«Ay, si jo fòs del Sr. Soler, com hi riuria!... Los vestiria..... ¡de ballarinas!

Contan las cròniques qu' en Calvo y en Vico, las dos notabilitats de la escena espanyola van trobarse aquest istiu en un mateix establiment balneari prenen las mateixas aiguas, no sè si à las mateixas dosis.

No es estrany: l' un y l' altre tenen la gargamella irritada, per las mateixas causas.

Lo metje després d' examinarlos ab lo laringoscopi, podia dirlos:

—No menjin picant ni salat... abstinguense de tocino... y sobre tot no representin dramas d' Echegaray.

«Volent tenir sempre salut per vendre? Déixinse de metjes y suscriguinse al Correo catalán.

Lo periòdic de 'n Llauder ha descubert que 'l millor preservatiu y curatiu del cólera es l' aigua del pou de Sant Ignaci de Manresa.

Pero già Manresa no hi ha hagut lo cólera? No s' ha mort molta gent? Si senyors, pero 'ls que s' han mort son impos, que han volgut desacreditar l' aigua del pou de Sant Ignaci.

Una idea: —Vol dir que 'ls neos no estarían molt contents si 'ls tiravan à tots plegats de cap al pou de Sant Ignaci?

En un poble de la província de Castelló s' estava celebrant una corrida de novillos y un d' ells va embristir un tablado abont hi havia nada menos que 'l rector, un canonje y l' ajuntament.

Y vels' hi aquí lo ajuntament, lo rector y 'l canonje, tots de camas en l' ayre.

Y aquí tenen un novillo ilegal, enemich de la autoritat y del clero.

Llegeixo:

«Lo comandant d' exercit D. Antenor Dueño ha sigut designat per ocupar una de las vuit fiscalias de la Capitania general de aquest districte.»

May podrá dirse ab tanta rahò com are:

«Los duelos con pan son menos.»

A Milan s' han donat à coneixe uns concertistas de nou genero.

Concertistas que no duhen instrument, perque ab la llengua, las dents y 'ls llabis ne tenen prou.

Y cuidad qu' executan óperas enteras... s' entén sense cantarlas.

—Y donchs ¿com ho fan? preguntarán vostés.

—De una manera molt senzilla: no las cantan... las xiulan.

Un abonat del tercer pis exclamava:

—Vaya una habilitat! També las xiulo jo, sense necessitat d' estudiarlas.

En un tribunal:

Hi compareix un negre.

—¿Qui ofici tè? li pregunta 'l president.

Y ell respón mol serio:

—Emblanquinador.

Ressona en la sala una gran rialla.

TRÈNCIA-CAPS.

XARADA-CONVERSA.

—Emilio?

—¡Qué vol!

—Tercera

durás aixó à D. Pasqual.

—Y que li tinch de primera?

—Res: ja ho dos, es per total.

—Tinch d' anarhl aquesta nit?

—No, no: quan los dos hem dit.

VILARET DE E. DE LL.

ENDAVINALLA.

Tinch bas sens poderhi beure,

molt presumeixo y tinch tó.

Veyám qui la soluciò

tot seguit arriba à treure.

JENANI.

ACENTÍGRAFO.

Si la mèva filla
no fos tant total
tot molt mès hermosa
y de bon tractar.

PEPET DE ARBUCIAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6—Formar un nom d' home.

1 4 1 2 6—Un objecte de cu sidora.

3 4 3 2—Una joguina de nena.

1 4 2—Part del any.

6 2—Nota musical.

5—Una vocal.

FIGORIO DE M.

CONVERSA.

—Ja sè que 't casas Vicens.

—¿Qui t' ho ha dit en Tusell?

—En Tomàs m' ho vá dir l' altre dia, ¿y es veritat qu' es rica?

—L' hi donan deu mil duros en diner y dugas casas à.

—A Barcelona?

—No, alli ahont tú y jo havém dit.

T. ROMPA.

GEROGLIFICH.

PITT A

NINA

LL : : CC

ab

S I

QUINQUÉ.

SOLOCIONES

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Di-a-de-ma.

2. ID. 2.—Be-net.

3. ENDAVINALLA.—Lo llas escorredor.

4. ANAGRAMA.—Ratlla-Rallat-Tralla-Tallar.

5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Armengol.

6. CONVERSA.—Clot.

7. TERS DE SÍLABAS.—E LE NA

LE VI TA

NA TA LIA

8. GEROGLIF

Magre, lleig y ab lo nás corvo,
aqui tenen retratá
al Sr. Cólera Morbo.

Ab aquell posat de mona
que Nostre Senyor li ha dat,
se 'ns presenta á Barcelona.

La gent tonta quan lo veu,
creyent que vè á aniquilarlos,
toca 'l dós per tot arréu.

Ell, sense fer cas del mòn,
passa tres días mirantse
lo monument de Colon.

Després se 'n vá cap al Parque,
y pregunta al vigilant
perqué al lago no hi ha 'barca.

S' esporogueix d' allò mès
al veure que cada vespre
creman sòfre pels carrés.

Y encara mès s' estarrufa
lo seu nás extravagant
quan topa ab aquella estufa.

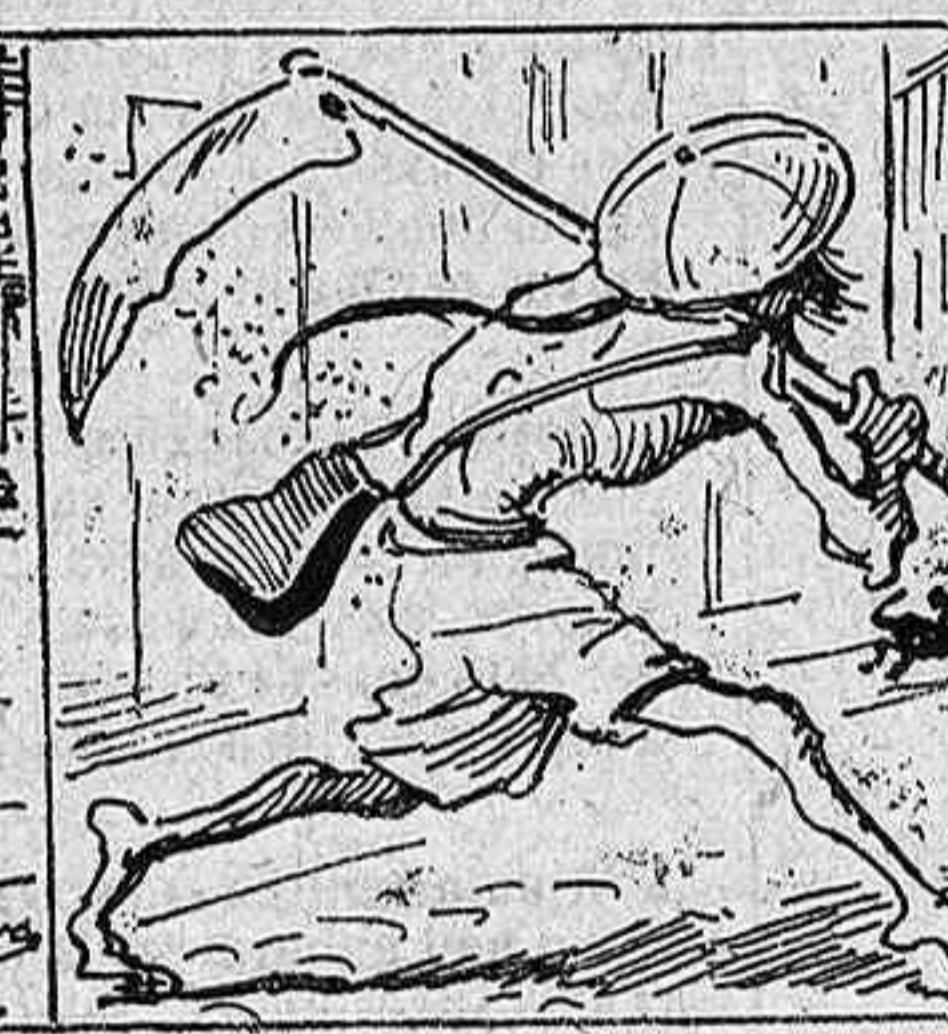
Resolt á fè una desgracia,
puja un demàti al tranya
y 's dirigeix cap á Gracia.

Ho veu tot tant indecent,
que 'l murri pensa:—M' hi quedo.
¡Estaré perfectament!

Y cridant:—¡Cayga 'l que cayga!—
se fica dintre 'ls safreigs,
y empastifa tota l' aigua.

Després d' això, s' encamina
á fer quatre disbarats
al carrer de Ferlandina.

Mata també una estoneta,
passejant pél Portal Nou
y per la Barceloneta.

Sense descansá un moment,
l' arcalde Coll y Pujol
l' empaya continuament.

Fentshi ensenyar per un noy,
se 'n vá cap al manicomí
que hi ha al poble de Sant Boy.

Pero allí 'l governadò
li pèga quatre trompadas,
y 'l fa tocar pirandò.

Perseguit per la canalla,
vá á amagarse sota un pont
de la Riera de 'n Malla.

Un vespre un municipal
batupa tot arrupit
á la vora d' un fanal.

Plaf! Li dóna un cop de sabre,
y 'l pobré Cólera Morbo
se troba fet un cadávre.

Ficat dintre un cabasset,
ab lo carretó dels gossos
lo portan cap al Canyet.

Hi ha un Te-Deum... de mistó,
la gent torna á Barcelona
y... s' ha acabat la funció.